

Spis treści

Wstęp	9
I. USTRÓJ PAŃSTWOWY I ORGANIZACJA TERYTORIALNA KRAJU <i>(Jerzy J. Parysek)</i>	11
1. Położenie geograficzne Polski. Obszar, granice, sąsiedzi	11
1.1. Położenie geograficzne	11
1.2. Położenie geopolityczne	13
1.3. Obszar, granice, sąsiedzi	14
2. Ustrój państwowy	15
2.1. Godło, barwy narodowe i hymn państwowy	15
2.2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej	16
2.3. Władza ustawodawcza	17
2.4. Władza wykonawcza	18
2.5. Władza sądownicza	18
2.6. Samorząd terytorialny	19
3. Podział terytorialny kraju	22
II. POLSKA W MIĘDZYNARODOWEJ PRZESTRZENI POLITYCZNEJ, SPOŁECZNEJ I GOSPODARCZEJ <i>(Tadeusz Stryjakiewicz)</i>	27
III. PRZYRODNICZE PODSTAWY FUNKCJONOWANIA SPOŁECZEŃSTWA I GOSPODARKI <i>(Wojciech Stankowski)</i>	36
1. Obszar Polski na tle budowy geologicznej Europy	36
2. Złoża w Polsce - wiek geologiczny i lokalizacja	38
3. Podstawowe jednostki budowy geologicznej i główne elementy rzeźby Polski	42
4. Czwartorzędowe przemiany środowiska przyrodniczego Polski	45
5. Gleby	55
6. Właściwości klimatu	57
7. Wody powierzchniowe i podziemne	60

Spis treści

8. Flora, fauna, człowiek	65
9. Regionalizacja fizycznogeograficzna	68
IV. UŻYTKOWANIE ZIEMI I ZMIANY W ŚRODOWISKU PRZYRODNICZYM	70
1. Użytkowanie ziemi (<i>Benicjusz Głębocki</i>).	70
1.1. Użytki rolne.	71
1.2. Lasy.	78
1.3. Pozostałe grunty i nieużytki.	79
2. Zróżnicowanie regionalne degradacji środowiska przyrodniczego (<i>Wojciech Stankowski</i>).	84
3. Obszary chronionego krajobrazu (<i>Wojciech Stankowski</i>).	89
V. SPOŁECZEŃSTWO (<i>Jerzy J. Parysek</i>).	91
1. Stan i rozmieszczenie ludności	91
2. Rozwój demograficzny.	95
2.1. Ogólne trendy rozwoju ludnościowego kraju.	95
2.2. Zawierane małżeństwa	98
2.3. Rozwody.	99
2.4. Rozwiązanie związków małżeńskich.	101
2.5. Urodzenia żywe.	101
2.6. Zgony.	103
2.7. Przyrost naturalny.	105
3. Struktura płci i wieku	106
4. Stan cywilny ludności. Stan rodzinny.	109
5. Wyznania i mniejszości narodowe	110
6. Wykształcenie, aktywność zawodowa, rynek pracy.	113
6.1. Poziom wykształcenia.	113
6.2. Aktywność zawodowa.	115
6.3. Rynek pracy.	118
7. Mobilność ludności.	120
7.1. Migracje wewnętrzne.	122
7.2. Migracje zagraniczne.	123
8. Stan zdrowia i patologie społeczne.	126
9. Warunki życia ludności.	127
10. Samoorganizacja społeczna.	134
11. Przyszłość demograficzna Polski	135
12. Układ osadniczy kraju.	138
12.1. Kształtowanie się współczesnego układu osadniczego Polski.	138
12.2. Współczesny układ osadniczy Polski.	141

Spis treści

12.3. Miasta i ich funkcje	146
12.4. Aglomeracje miejskie.	152
12.5. Osadnictwo wiejskie.	158
13. Współczesne procesy urbanizacji	160
VI. GOSPODARKA	165
1. Transformacja gospodarki w ujęciu strukturalnym i przestrzennym <i>(Tadeusz Strykiewicz).</i>	165
1.1. Ogólna charakterystyka procesu transformacji polskiej gospodarki.	165
1.2. Przemiany zachowań przestrzennych i przestrzennej organizacji przedsiębiorstw	167
1.3. Nowe czynniki lokalizacji działalności gospodarczej	177
1.4. Przemiany struktury przestrzenno-ekonomicznej gospodarki.	180
2. Rolnictwo (Benicjusz Głębocki).	185
2.1. Uwarunkowania rozwoju rolnictwa.	186
2.1.1. Uwarunkowania przyrodnicze.	190
2.1.2. Struktura agrarna.	193
2.1.3. Pracujący w rolnictwie.	210
2.1.4. Sposoby gospodarowania.	214
2.2. Produkcja rolnicza.	225
2.2.1. Produkcja roślinna	227
2.2.2. Produkcja zwierzęca	249
2.2.3. Produkcja towarowa.	266
2.3. Typy rolnictwa.	267
3. Rybołówstwo i rybactwo (Benicjusz Głębocki).	272
4. Leśnictwo i gospodarka leśna (Benicjusz Głębocki).	278
5. Przemysł i budownictwo (Henryk Rogacki).	291
5.1. Polski przemysł do 1989 roku.	291
5.2. Zmiany w przemyśle po 1989 roku-powrót do gospodarki rynkowej	295
5.3. Charakterystyka wybranych sekcji i działów przemysłu.	308
5.3.1. Górnictwo i kopalnictwo.	308
5.3.2. Przetwórstwo przemysłowe.	314
5.3.3. Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej.	332
5.4. Budownictwo.	334
5.5. Struktura przestrzenna przemysłu i budownictwa.	338
6. Usługi (Henryk Rogacki).	345
6.1. Usługi dystrybucyjne i system bankowy.	346
6.2. Edukacja i nauka	349
6.3. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	352
6.4. Turystyka	353
7. Infrastruktura techniczna (Henryk Rogacki).	358
8. Powiązania gospodarki Polski z systemem gospodarki światowej	367
8.1. Handel zagraniczny (Henryk Rogacki).	367
8.2. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne (Tadeusz Strykiewicz).	376

Spis treści

9. Struktura regionalna Polski	384
9.1. Produkt krajowy brutto i jego zróżnicowanie regionalne <i>{Henryk Rogacki}</i>	384
9.2. Regionalne ośrodki potencjału gospodarczego <i>{Henryk Rogacki}</i>	387
9.3. Zróżnicowanie społeczno-gospodarcze w ujęciu regionalnym <i>{Jerzy J. Parysek}</i>	390
Literatura	398